

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felolvasó szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillár.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8

Válasz a Briand-jegyzékre.

A magyar kormány közzétette annak a jegyzéknek a szövegét, amelyet a mindenki előtt ismeretes Briand-féle memorandumra való válaszként juttatott el a francia külügyminiszterhez. Tavaly szeptemberben hangzottak el Genfben nagy érdeklődés mellett Aristid Briand szavai, melyekben európai együttműködést sürget. Akkor a francia külügyminiszter elsősorban gazdasági kooperációról beszélt, mely a jelenlegi általános világgazdasági helyzetet segítené. Az írásbeli memorandum azonban, melyet minden európai állam kormányának, így a magyar kormánynak is eljuttatott, már abovo politikai alaplóból akar kiindulni, még pedig elsősorban a jelenlegi államhatárok megrögzítéséről. A memorandumra beutottak a válaszok a különböző államok részéről s meg lehet állapítani, hogy a végcélban csaknem mind egyetértenek. A megvalósítás kérdésében már eltérőek a vélemények. A magyar kormány válaszigjegyzékében bejelenti, hogy az európai államszövetség előkészítő munkájában részt szándékozik venni, de ugyanakkor több olyan kérdésre hívja fel a figyelmet, melyeknek megoldása a magyar kormány véleménye szerint részben előfeltétele volna az európai szövetség létrehozásának.

Az alapfeltételek között elsősorban áll az, hogy az államok szuverenitásának elve még nincs a maga ideális tisztaságában végrehejtva. Senki előtt sem kétséges, hogy Magyarország állami szuverenitása nagy mértékben korlátozott. Elég itt békészerződésnek azokra az érvényben lévő utasításaira gondolni, amelyek megkötik a magyar hadsereg létszámát, korlátozva egyúttal állami szuverenitásunkat, hadseregünk mikénti összeállításában és fenntartásában. A 35 ezer főnyi magyar honvédséget toborozás útján kell fenntartani, ami a védkötelezettségnél hasonlíthatatlanul súlyosabb anyagi megterhelést jelent. Ezzel szemben, ahogy azt Berzevics Albert a napokban is ismételtén kifejtette, a győző hatalmak még mindig adósak a maguk lefegyverzésével. Magyarország 35 ezernyi hadseregével szemben a környező három kisantant állam több mint felmúlító embert tart felfegyverezve. Lehetsélen elképzelni, hogy bármilyen célok érdekében Magyarország közreműködésének egy olyan szervezetben, amelynek egyes tagjait ő ellene irányuló megállapodások fűzik össze. Hasonlóképpen foglalkozik a magyar választóirat a népszövetségi alkotmány bizonyos hiányosságával, mely a népszövetségi alkotmány 19. §-át az úgynevezett revíziós szakaszt juttatja eszükbe, mely nyíltan magában hordja a békeszerződések igazságtalanságainak megváltoztatására a lehetőséget. Ezzel szemben mindezeket e tekintetben sem misem történt. Mindenképpen jogot tehát a magyar kormány álláspontja, hogy ne járuljon hozzá olyan megállapodásokhoz, mely kizárná az jövő-

belli revízió lehetőségét. Kívánatosnak tartja a briand i tervvel kapcsolatosan a magyar kormány azt is, hogy az európai konferencia előfeltételei között a teljes, úgynevezett rangegyenlőség elve érvényesüljön, mely sajnos eddig még a népszövetség szervezetében sem juttatott érvényre, mert nyilvánvaló, hogy az állandó tagoknak a Népszövetség szervezetében hasonlóhatalanul nagyobb súlya, sőt döntő befolyása van a többi tagállammal szemben, ami feltűnő mellőzést és sérelmet jelent a kisállamokra nézve. Végül hangsúlyozza a magyar válaszigjegyzék azt a princípiumot, hogy a jövőben a kisebbségi kérdésnek feltétlenül a Népszövetség hatáskörébe kell tartoznia, mert e tekintetben több milliós magyar tömegek sorsáról van szó s egy újabb európai alakulatban azok a hatalmi törekvések jutnának tulsúlyra, amely a magyar nemzetnek

ezt a fájó és megoldatlan problémáját nem tudnák megnyugtató megoldáshoz juttatni. Igaz, hogy a Népszövetségnél is méltányosabb kezelést lehetett volna várni a kisebbségek panaszaik ügyében, de mégis azt kell mondanunk, hogy a Népszövetség mégis csak több garancia a kisebbségek tekintetében, mint a jelenlegi határok alapján elképzelt államszövetség, mert a Népszövetség szervezetében olyan Európán kívüli államok is részt vesznek, amelyek több tárgyilagossággal és elfogulatlansággal kezelhetik az európai élének ezt a mindinkább úszkösödő sebéit. Ilyen fenntartásokkal helyeselheti csak a magyar kormány a közvélemény osztatlan hozzájárulásával az elképzelt európai együttes tervet, mert másképpen Magyarország eminek érdekei és életfeltételei volnának az úgynevezett győztesek által veszélyeztetve.

Szegényügyi katasztert fektetnek fel a közsegélyezésre szorultakról.

A szegényügyi bizottság ülése.

Pénteken délelőtt 11 órakor, amint már előre is jeleztük, a város szegényügyi bizottsága tartott népes ülést a városháza közgyűlési termében dr. Puskás Dezső polgármesterhelyettes elnöklété alatt. Az ülésen, amelyről azonban hiányzott néhány olyan tag, akiknek hivatali állásuknál fogva ott kellett volna lenniük, a bizottság megállapította a szegényügyi közigazgatás ez évi működési mérlegét és eredményét Társadalmi és önkéntes adományokból havonta mintegy 1500 pengő folyik be. Elhatározták, hogy az összes köz-segélyezésre szorultakról egy törskönyvet, vagy nyilvántartást fognak felfektetni mindegyiknek körzetaulmányozásával és bejegyzik azt is, hogy, ha segélyben részesül, mekkora a segélyösszeg. A környezet tanulmányát a helyszínen a szegénygondozó nővérek végzik: az ő megállapításait a közigazgatási hatóság vizsgálja felül s annak előterjesztése alapján a szegényügyi bizottság állapítja meg a segélyezés mérvét és módját. Az esetben, ha a tisztii főorvos megállapítása szerint a segélyezést kérő munkaképes, a szegényügyi bizottság elsősorban munkaalkalomról gondoskodik az illető számára.

Amikor a szegényügyi bizottság megállapította, hogy havonta átlag 1500 pengő folyik be, fájdalmasan állapították meg, hogy még mindig nagyon sokan vannak, akik vagy egyáltalán nem vesznek részt, vagy legálább is nem anyagi erejükhez mérten a szociális feladatok megoldásában. Van egy jómódu bajai ur, akinek bő klientúrája van, de aki kijelentette, hogy egy fillért sem ad erre a célra.

Miután Pécselt a lapokban közzétették az összes adakozó nevét, úgy színién Egerben is, ahol még egy füzetben ki is adták, felmerült az a gondolat, hogy a város közönségének ellenőrzésére kellene bizni egyesek rész-

vételi készségét, de határozott állásfoglalás nem történt.

A szegényügyi szükségletek kielégítése elsősorban társadalmi feladat. Nem tévesztendő azonban szem elől az sem, hogy Baja városa is tevékeny részt vesz a szegényügyi szociális megoldásában. Így például fenntartja a szegényházat, tekintélyes összegeket fordít szegényügyi adományokra, természetben is sokat nyújt a város az arra rászorulóknak. De a szegénysegélyezéshez számítandó az óvodás és iskolás gyermekek felruházása, a tekintélyes összeget kitevő tandíjmentesség, amit a város engedélyez, az ingyenkezelés a kórházban stb.

A szegényügyi bizottság két hét múlva ismét összeül s ekkor meg-

Dr. Vojnics Ferenc polgármester ma délelőtt megkezdte Székesfehérvárott a monstrozus fegyelmi vizsgálatot.

Az ügy legujabb fejleményei s apró pikantériái.

A székesfehérvári polgármester és műszaki főtanácsos ellen lefolytatandó fegyelmi eljárás belügyminiszterileg kirendelt fegyelmi biztosa: dr. Vojnics Ferenc polgármester ma, szombaton d.e. 9-kor Székesfehérvárra érkezett a Budapestről érkező gyorsvonattal. Dr. Vojnics Ferenc polgármester a pénteki napot a fővárosban töltötte, ahol a belügyminiszteriummal tárgyalt arról, hogy milyen mederben folytassa a vizsgálatot. Dr. Vojnics Ferenc polgármestert a székesfehérvári városházán első útja gróf Széchenyi Viktor főispánhoz vitte, akinél bemutatkozott s egyúttal felmutatta a belügyi kormányzat megbízó levelét.

Ma, szombaton d. e. 11 órakor a székesfehérvári közigazgatási bizottság ülést tartott, amelyen a főispán felolvasa a belügyminiszteriumnak a felfüggesztés ügyében most érkezett írás-

646 millió pengő takaréket van Magyarországon.

A központi statisztikai hivatal a következő júliusi gazdasági adatokat közli: A nagykereskedelmi árakra átlagára vonatkozóan a hó végéig az indexszám 94 volt, vagyis az előző hónaphoz képest 2 ponttal esett. A mezőgazdasági és állattenyésztési termékek indexszáma a hó folyamán tovább lemorzsolódott és hasonló visszaesés volt tapasztalható az ipari termékek indexszámánál is. Az átlagos nagykereskedelmi index június végén az agrártermékek árdifferenciája miatt 6 százalékkal alatta áll az 1913. évi paritásnak.

A létfenntartási költségek indexszáma a lakásbérrel együtt 107.1-ről 104.8-ra csökkent. A lakbér figyelmen kívül hagyásával számítva az index június végén 110.5 volt az előző havi 113.6-dal szemben. A tőzszeindex június folyamán 153-ról 147-re esett.

A postatakarékpénztárál és a budapesti 12 legnagyobb pénzintézetnél elhelyezett takaréketek álladéka 633.8 millió pengőről 646.4 millió pengőre emelkedett. A folyószámla betétek pedig ugyanezeknél a pénzintézeteknél 791.3 millióról 787.9 millió pengőre csökkentek. A hó végén a takaréketek 64.5 százalékat, a folyószámlabetétek pedig 92 százalékat érték el az 1913. évi álladékoknak.

fogja vizsgálni a szegényügyi katasztert tételről-tételre s utána néz annak, hogy az időközbeni változásoknak megfelelően változtassa meg a segélyezéseket, mert közben valaki álláshoz, vagy állandó keresethez juthat s ez esetben nincs jussa a segélyre, viszont esetleg másik segélyreszorulóval fel kell emelni a segélyösszeg mérvét.

Az ajándék fényképezőgépek megérkeztek,

szétosztásuk az ismert módon megkezdődött. Bárki kaphat belőle a

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Szőlőben és gyümölcsösben fellépő
lisztharmit betegség ellen
kedvezményes áru SULFAROL-t
használjunk, melyet fél százalékos arányban
a boroldó léhez keverünk. Főraktárban
beszerezhető:

Városi Drogeriában Baja,
Vörösmarty Mihály-u. 1. — Tel. 350.

nácsost. Ezen rejtélyes beállítás mögött igen érdekes mozzanat húzódik s ez a fegyelmi eljárástól független büntügyi vonatkozása a pikáns ügynek. Dr. Zavaros Aladár polgármester a levélben célzást tett Varga műszaki tanácsos vagyonának keletkezésére és részt kért abból. (Itt akarta a polgármester kiugratni a nyulat a bokorból, hogy megtudja, mik igazak a mendemondákból és milyen alapon keletkezett Varga vagyona.) A levél alapján dr. Zavaros Aladár polgármester ellen büntügyi eljárás indul bűnpártolás címén is, hogy noha tudta, hogy Vargáról milyen hírek járnak a városban és látta hirtelen megvagyonosodását, mégsem vonta felelősségre a műszaki főtanácsost, mint közvetlen főnöke s nem indított ellene fegyelmi eljárást.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester a belügyminisztertől csak avval a kikötéssel vállalta el a fegyelmi ügy lebonyolítását, ha saját bajai tisztviselőit viheti magával kíséretül és szakértőkül. Arról van szó, hogy dr. Vojnics Ferenc polgármester Puhala Tibor főszámvevőt és dr. Binder Péter adóügyi tanácsnokot viszi majd a magával Székesfehérvárra, illetve az ő telefonüzemére rögtön át is utaznak. Az összes ellenőrző számvevőségi tisztviselőkről nincsen szó, de nincs is rájuk szükség. Elég dr. Vojnics polgármester, dr. Binder tanácsnok és Puhala főszámvevő az eljárás lebonyolítására. A kirendelt tisztviselők magas kiküldetési díjat kapnak, amit Székesfehérvár pénztára terhére folyósítanak majd.

A székesfehérvári városházán intézkedés történt, hogy több szoba álljon dr. Vojnics Ferenc polgármester és munkatársai rendelkezésére. Minden tisztviselőt, aki szabadságon van, visszahívták, Simon Sándor helyettespolgármestert külföldről hívták vissza s már meg is érkezett. A tisztviselők közül további intézkedésig senkinek sem lehet szabadságra azért, hogy mindenki kéznél legyen, ha szükség van rá valamilyen irat, vagy más dolog kézrekerítésénél, vagy hivatkozás történéskor.

Gróf Széchenyi Viktor főispán a székesfehérvári műszaki ügyosztály minden tisztviselője ellen fegyelmi eljárást indított a bizonyos akta, vagy árjegyzék elégetése ügyében. Dr. Vojnics Ferenc polgármesternek ezen kirendeléséből az is következik, hogy az ügyben a bajai fegyelmi választmány fog a vizsgálat lezajlása s az arról szóló jelentéstétel után dönten.

A fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat óriási feladatot ró dr. Vojnics

HORTOBAGYI

JUHTURÓ

Tejszóvetkezeti Központ, Bpest. 4 Postafiók 20

polgármesterre és a mellé rendelt munkatársakra, mert 1923-tól kezdve nemcsak a tanácsai és közgyűlési határozatokat, aktákat, az egyes hivatalok ügyiratait kell átvizsgálani, de 1923-tól Székesfehérvár minden költségvetését és zárszámadását is, valamint minden építkezésnek, így a villanytelep építésének elszámolását is.

A vizsgálat lefolytatásával sietni fog dr. Vojnics Ferenc polgármester, mert nem akarja, hogy a bajai építkezések hátrányt szenvedjenek az ő kirendelése miatt s éppen erre való tekintettel nem akarja munkakörétől elvonni a magával viendő főtisztviselőket sem hosszabb ideig.

A Pesti Napló elismerő kritikája a bajai polgármesterről.

A Pesti Napló csütörtöki számában dr. Szabó László, a lap szerkesztője „Bűnös-e a polgármester?” cím alatt csillagos cikkben foglalkozik a székesfehérvári polgármester és műszaki tanácsos felfüggesztésével s ebben a cikkében bennünket bajaiakat is érdeklő kitételeket közöl. Főleg dr. Vojnics Ferenc polgármesterről emlékezik meg olyan entuziazmussal, amely csodálatnak és értékelésnek nyomot kell hagynia minden bajai lakos lelkében is. A cikknek ezen passzusa a következő:

Én nem hiszem, hogy akár a székesfehérvári polgármester, akár a műszaki főtanácsos csakugyan visszaéléseket követett volna el. A polgármester beteg ember, most is szabadságon van, örül, hogy él. A műszaki főtanácsos meg nem kérte volna maga ellen a vizsgálatot, ha csakugyan elkövetett volna valamit.

Ugy képezem el a dolgot, hogy szabálytalanságok mindenestre történtek, de nem anyagi érdekből, hanem kényszerből. Egy vidéki polgármester nagyon sokszor van oly kényszerhelyzetben, hogy meg kell tennie valamit, noha nem szívesen teszi meg. Senki sem lehet polgármester, akinek nincsen sok jó barátja, már pedig a sok jó barát csak magánembernek való, közhivatalnoknak nem. A magánember élete folyásában, napi munkájában nem háborgatják a jó barátok, de mindenki, aki jó barátja a polgármesternek, teljesen feljogosítva érzi magát arra, hogy tőle „szivességeket” kérjen, a szivesség pedig többnyire abban áll, hogy a polgármester ur „tekintsen el” ennek vagy annak a paragrafusnak a szigorú alkalmazásától. Tíz polgármester közül kilenc bizonyosan tett már ilyen „szivességet”, tisztára csak barátság alapján, a béke és a jó viszony fenntartása érdekében. Hogy ezek a dolgok a körülmények észszelvétsége folytán látszólag egészen olyanok, mint a panama — az baj a polgármester urakra nézve. Attól tartok, hogy apró-cseprő szabálytalanságokat, látszólagos kedvezéseket nemcsak Székesfehérvárról, hanem más városokban is ki lehetne deríteni.

Ez azonban csak az én „teóriám” a székesfehérvári esetről. (Azért használom a „teória” szót, mert azokban az országokban, ahol az angol jogrendszer uralkodik, minden bűntudomány és minden fegyelmi ügyben a vádló is, meg a védő is megkonstruálja az „eset” képét, hogy hogyan is történehetett a dolog? A tényállás logikus felépítését hívják jogászok nyelvén „teóriá”-nak.) Lehet, hogy teóriám rossz és hogy feltevésem ellenére is történtek súlyosabb visszaélések. Ebben az esetben azonban feltétlenül bizonyos vagyok benne, hogy megtudom az igazságot, mert a vizsgálatnál a bajai polgármestert bízták meg, — azt pedig ismerem. Vojnics Ferencet tartom ma az ötvenhat magyar polgármester között a legkiválóbbnak. Nem azért, mert a legpuritánabb, hisz sok más polgármester is ugyanolyan puritán; nem azért, mert legjobban ismeri a paragrafusokat; hiszen sok polgármester van, aki a törvényeket és rendeleteket ugyanolyan jól ismeri, sőt nem is azért, mert az ő munkássága a legeredményesebb (bár az eredmény kitűnő ér-

Ajánlatot adnak:
Magyar Waggon- és Gépgyár Rt.
központi igazgatósága
Budapest, V., Deák Ferenc-utca 18. és
Urbán Alfréd és dr. Barna Frieges cég
Budapest, IV., Apponyi-tér 1. szám.

RÁBA KRUPP
és
RÁBA A. F.
magyar gyártmányu
teherautók
autóbuszok

üzeme biztos, olcsó és gazdaságos.

tékmérő!), hanem azért, mert nagyon tanult és mélyen gondolkodó elme s emellett bölcs ember: az erőket egyesíti, az apró hibákat korrigálja, de ahol nem apró hiba történt, hanem nagy mulasztás, oda lesújt. Teljesen kizárt dolog, hogy a valóságot meg ne ismerje és ha lehet, talán még jobban kizárt dolog, hogy az Igazság útjába csak egy szalmaszálát is tegyen. Lehet, hogy minden más vizsgálat eredménye zavaros marad, de hogy Zavaros székesfehérvári polgármester ügyében Vojnics Ferenc a tisztizta igazságot fogja kideríteni, ezért kész volnék kezemet a tűzbe tenni.

Ez a véleményem persze magánvélemény. Hogy akkor minek viszem a közvélemény elé? Azért, mert amikor a közéletben mindenfelé annyi visszatartó s annyi bizalmatlanságot keltő dolgot látunk, jólesik, ha az ember szeme megpihen egy férfun, akiről elmondhatja, hogy „ez még a régi világunk bölcsességét és tisztességét képviseli”. Székesfehérvárról most a nem, not measures! bölcs elve érvényesül (talán véletlenül!). S az ilyen esetekben tényleg nem az intézkedésekben, hanem a férfiakban van az igazság garanciája.

Dohányárusok szervezkedése.

A bajai dohánykísárusok pénteken délután 6 órakor csaknem teljes létszámban jöttek össze az ipartestület helyiségében. A gyűlésen megjelent Szarvady Kálmán, a Dohányárusok Országos Szövetségének titkára és igen találóan változatos kísérőanyagok helyzetét, majd tömörülésre hívta fel a sok gonddal-bajjal küzdő kártsárusokat, hogy e nehézségeket annál könnyebben leküzdhessék.

Az értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy az Országos Szövetségbe lépés és megalakítja a kísárusok Bácskai Csoportját Elnökké Meskó Oltó helybeli dohánynyagárust választotta meg.

Szükségesnek látta továbbá, hogy a kísárusok a közös baj csökkentése és helyzetük javulása érdekében szorosabb összeköttetésbe kerüljenek a Központtal, melynek vezetőjével sikerült a közelmúltban tartott országos értekezleten Kállay Tamás v. országgyűlési képviselőt, a külföldi dohánykülönlegességi nyagárust megvenni.

Szóba került a kísárusok azon súlyos sérelme, amely a kísárusok számának állandó szaporításával éri őket, valamint a vasárnapi munkaszünet hiánya, valamint a fogyasztók egy kis részének

az a kívánsága, hogy a napi, néha havi dohányszükségletüket a szomorú anyagi helyzetben szenvedő s rendszeren csak a minimális forgatókéval rendelkező kísárusoktól hiteibe vásárolhassák.

E két utóbbi bajon a helyi csoportnak is van módjában segíteni, amennyiben kimondotta az értekezlet, hogy élni kíván a „kincstár humánus rendelkezésének az árudák nyitvatartására vonatkozó azon pontjával, amely lehetővé teszi a kísárusoknak, hogy a vasár-és ünnepnapok délutánjait a jól megérdemelt pihenésnek szánhassák. A hitelbe való vásárlást egyébként is tiltják a dohánykezelési szabályzatok.

A gyűlés lefolyása a magas pénzügyi kormánynál elfekvő és elintézésre váró kérelmeik teljesítése reményének jegyében folyt le.

Székesfehérvári megfigyelések.

A székesfehérvári polgármesternek és a mérnöki hivatalt vezető műszaki főtanácsosnak országos felülnést keltő ügye méltán tarthat Baján különös érdeklődésre számot, mert az elrendelt fegyelmi vizsgálat lefolytatásával a mi városunk polgármesterét bízza meg a belügyminisztérium. Az új közigazgatási törvény szerint ugyanis a polgármesterek elleni fegyelmit valamelyik szomszédos törvényhatóság első tisztviselője folytatja le, akit a belügyminiszter jelöl ki.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester már el is utazott. A véletlen hozta magával, hogy egy fontosabb ügyben Székesfehérvárról volt pénteken hivatalos dolgunk s ezt az alkalmat felhasználtuk, hogy az ottani hangulatról tájékozódjunk.

Természetesen mindentől ez a kétös fegyelmi képezi a szóbeszéd tárgyát s a perfelvételi tárgyalások is minduntalan félbeszakadtak, ahogy egy-egy új figyelmű jelent meg s hozott valami újabb hírt.

Amikor megtudták, hogy bajai ügyvéd is van a tárgyaló teremben, persze rögtön érdeklődtek, hogy tényleg olyan szigorú ember-e dr. Vojnics Ferenc polgármester, mint aminő a híre és hogy miképp fogja a vizsgálatot lefolytatni?

Mi nem beszélhetünk természetesen az ügyről a polgármesterrel, mert hiszen napok óta nem is voltunk Baján, de megnyugtathattuk őket, hogy a vizsgálat bizonyára nagyon alapos és tárgyilagos lesz.

A székesfehérváriak különben hozzá

Bajai Cementárugyár R.-T.

BAJA.

Gyártelep: Világos-u. 8. (Állatvásártér.)

Iroda: dr. Bajai Ernő, Haynald-utca 13. Telefon 225.

Ajánlja kitűnő minőségű gyártmányait:

MOZAIKLAPOKAT, CEMENTLAPOKAT, CEMENTCSEREPET, KUTGYÜRÜKET, CEMENTCSÖVEKET minden méretben, BETONKERÍTÉSEKET és mindenféle CEMENTÁRUT. — MŰKÖMUNKÁK szakszerű kivitelben. — Állandó raktáron: USZÓDI DUNAKAVICS, PORTLAND-CEMENT, MŰKÖZUZALÉK, CEMENTFESTÉK.

vannak szokva az izgalomhoz, mert a három napilap közül kettő állandóan s igen hevesen támadta a két főtisztviselőt, akik viszont többször feljelentették az újságírókat a bíróságnál s így személyeskedő izgalomokban volt részük kölcsönösen elég.

Az uccán csoportokban, a kávéházakban per longum et latum tárgyalják a mostani esetet s pártállás szerint emelik ki a kedvező körülményeket. Általában mindenki érthetően tartja Zavaros polgármester eljárását, pártolói lélektanilag azzal igyekeznek az ő beugrató tendenciáját igazolni, hogy feleségére, fivérére és egy, indifferens harmadik személyre hivatkoznak, mint tanukra, akik előtt a polgármester előre bejelentette volna az ugrató levél elküldését. Általánosságban azonban ezt az érthetően fellépési módot idegrendszerének megrendülésére vezetik vissza, ami onnan származott, hogy lábamputálásakor erős morfium injekciót kapott s ez az operálással együtt igen megviselte volna idegrendszerét.

A papírégetésnek a helyi viszonyokkal ismerősek nem tulajdonítanak fontosságot, mert a műszaki főtanácsos ellenségei jelen voltak az égetésnél.

A városban egyébként az egyik pesti lap elterjedt vicce szerint alig várják a bajai polgármestert, hogy a ottani zavaros ügyekre világosságot derítsen.

Autó és motorkerékpár pneumatik
 legelső gyártmányuk, frissiek, garanciával
 autófelszerelések dus választékban, nagy
 árengedménnyel
legelőcsöbbsen beszerezhetők
NAGY JÓZSEF
 autópneumatik és alkatrészek szaküzletében
 Budapest, VI. András-sv. ut 34.
 Telefonszám: Interurbán 921-97, 285-63.

HIREK.

— **Gyűjtési engedély.** A vármegye alispánja megengedte, hogy a Pátria Szeretetház Egyesület (Bpest, Eötvös-u 26 b.) a szükséges anyagi eszközök részbeni megszerzése céljából 1930 aug. 1-ső napjától számított három havi időtartamon át személyesen továbbítandó gyűjtőlappal Bács Bodrog vármegye területén pénzbeli és természetbeni adományokat gyűjthessen. Csak alispáni pecséttel ellátott gyűjtőlapon lehet gyűjteni. Egyébként az alispáni engedély, amelyet a megye 27-ik számú hivatalos lapja közöl teljes terjedelmében, — a szokásos kikötéseket teszi.

— **Áramszünet.** A Közüzemek igazgatóságától nyert értesülésünk szerint f. hó 20-án reggel 9 órától előreláthatólag 13 óráig áramszünet lesz a komlói központban halaszthatatlanul szükséges javítási munkálatok elvégzéséhez.

— **Ügyvédi iroda megnyitás.** Dr. Telegdi Sándor ügyvéd, Bács Bodrog vármegye főügyésze ügyvédi irodáját Apatinból Pécsre helyezte át s ott Ferenc József ut 5 (Indó ház-utca) sz. alatt újból megnyitotta.

SZABADALMAT megszerzés, értékelés minden Államban
Aron és Molnár
SZABADALMI IRODA
 Budapest, VIII., Rákóczi-út 15. Felvilágosítás díjtalan.

U-R-A-N-T-A
 1930. július hó 19-én, szombaton d. u. 6 s este fél 9 órakor.
Mamann kolibri.
 Társadalmi dráma 9 f. F. Maria Jacobini és Franz Lederer. Kisérő filmje:
Isten veled édes?
 HIRADÓ. (Adien Maskothe.) vidjáték 8 felv. HIRADÓ.
 1930. július hó 20-án, vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor.
Örök szerelem
 Filmregény 10 f. Várkonyi Mihály, Camilla Horn, John Barrimore.
A halál tanya.
 Vadnyugati történet 7 felv. Fősz.: Tim Mc Koy.
 Kedvező idő esetén az esti előadások a kertben.

Uj!
34 filleres csomag
LUX
 Selyemgyapjú és minden finomlevegős mosószert tartalmazó csomag.
elegendő 20 pár harisnyához

— **Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, migránbetegségek, bőrkütségek, kelések, furunkulusok** esetében a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérfia meggyőződött arról, hogy a valódi **Ferenc József** víz hatása mindig kitűnően beválik. **A Ferenc József** víz gyógygyógyászati területekben, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Becsapott a villám és 21 embert a földre sújtott.** Kecskemétről jelentik: A Belső-Nyir 54. számú tanya közvetlen közelében párdátlan álló szerencsétlenség történt. A búzát cséplő gépek, amikor hirtelen zivatar keletkezett és a villám becsapott a cséplőgépek szalmaszórájába. A cséplésnél foglalatokodó 21 munkást a villámcsapás a földre sújtotta. Mindnyájan eszméletlenül kerültek el a földre. A zivatar elől a cséplőgépek alá bujt egy 8 éves kislány, akinek csodálatos véletlen folytán semmi baja sem történt. Ő szaladt a tanya és értesítette az ottaniakat a szerencsétlenségről. A villámcsapott munkások közül nyolcan égési sebeket szenvedtek. Kettőn óráig feküdtek eszméletlenül. Szerencse, hogy a villám nem gyújtotta fel a cséplésre váró gabonát, mert akkor óriási kárt okozott volna.

— **800 előadás 85 városban.** Szentiványi Béla vezetése alatt álló Országos Művész Színház, amely Péter-Pálkor két nap alatt 3 színelőadást rendezett Baján, most jubileumi előadásához érkezett. Két éves működése alatt a drámai staggione most érkezett el a 800-ik előadáshoz. A társulat 85 városban játszott. Legtöbbször 65-ször Herczeg Ferenc „Három testőr” című vígjátéka került színre.

— **Megjelent a vármegye hivatalos lapja.** Bács Bodrog vármegye Hivatalos Lapjának idei 27-ik száma ma jelent meg s közli az 1930 évi megyei közuti költségvetés jóváhagyásának kisgyűlési határozatát. Miniszteri jóváhagyással az államépítészeti hivatalban működő műszaki rajzoló elnevezését műszaki tisztre változtatják. — Közli ez a szám a Hőnig Antal bácsalmási lakosnak utterület és utmenti fák átengedése iránti kérelme ügyében hozott határozatot. 140 □-l területet 140 pengőért, a fákat pedig 192 pengőért engedi át. — Közli a közgyűlés

határozatát arról, hogy a Bács Bodrog vármegyei Gazdasági egyesületnek anyagi támogatás címén 2000 pengő segélyt juttat. — Ismerteti a Vaskút község elhagyott gyermekek segélyalapjának 1929 évi záró számadásról szóló véghatározatot.

— **Jól sikerült az akácmeztermés ezidén.** Ez évben az akácmez termelés úgy mennyiségileg, mint minőségileg jól sikerült, a további hordás azonban a nagy szárazság miatt gyenge és ezért a méhészek tartózkodnak az eladástól. Egyelőre Svájból és Ausztriából mutatkozik érdeklődés világos méz iránt, de nagyon alacsony árakat kínálnak, l. a világos mézért 10-20 q-ás tételben franco magyar határ nettó P. 1.30-1.35.

Az állam Szeged helyett továbbfolytatja a bajai országot kiépítését.

Esztendőök óta húzódik már a szeged-bajai ut kiépítése. Évről-évre mindig tovább építik egy darabon az utat és majd egyszerre Szegedet és Baját egy ideálisan kikövezett, nagy-szerű országot köti össze. Értesülésünk szerint a bajai oldalon folytatják az építkezéseket, Szeged azonban a súlyos anyagi helyzetére való tekintettel most nem tudja folytatni az ut kiépítését.

Szeged város közgyűlése már többször felirt a kereskedelemügyi miniszterhez a baja-szegedi ut építésének folytatásáért. A miniszter most választ a felterjesztésekre.

Szerdán érkezett le Bud János kereskedelmi miniszterrel a leirat, amelyben megállapítja, hogy tekintettel van arra, hogy Szeged városa a mai helyzetében tényleg nem vállalhat magára semmit az utépítés költségeiből s nem tud hozzájárulni a bajai ut továbbépítéséhez, azért egyelőre nem is reflektál városi hozzájárulásra, de az utak csak egy kisebb, hat és fél km-es szakaszát építteti ki az állam Szeged helyett 237,000 pengő költséggel. Pontosan 6 km és 354 m hosszú utszakasról van az idén, mely utépítés költségeit teljesen az állam fedezi.

A miniszter leiratában utasította is már a szegedi államépítészeti hivatalt, hogy a szükséges versenytárgyalást tartsa meg erre az utépítésre. Az építkezést még az ősz előtt megkezdik.

Zsákot,
 ponyvát olcsó szolid árban kölcsön ad
Schön Márk
 Baja, Zichy Bódog-tér 2.
 (Kakas boit)
 Tóth Kálmán szoborral szemben.

Heti 100 pengőt kereshet háztartási cikkek eladásával. Díjmentes ismeretelő. Steiner, Budapest, Székvásár-u. 29.

Rádió

Szombat, július 19.

- 3.00: Piaci árak és árfolyamhírek.
- 4.00: Ruttkay Lipót dr. felolvasása.
- 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.
- 5.00: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja.
- 6.00: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye.
- 7.20: Mit üzen a rádió?
- 8.00: Daljáték a Studióból. Az első felvonás után lóverseny-eredmények. Utána időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Körülbelül
- 10.15: A tiroli császárvadászok ének-kvartettjének hangversenye. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

Vasárnap, július 20.

- 9.00: Újsághírek, kozmetika.
 - 9.45: Egyházi zene és szentbeszéd.
 - 11.15: Evangélikus istentisztelet. Utána időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Kálmán Imre-hangversenye. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.
 - 2.00: Gramofonhangverseny.
 - 3.30: A m. kir. földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
 - 4.00: Rádió Szabad Egyetem. Időjelzés, időjárásjelentés.
 - 6.00: A m. kir. 1. honvédelmi miniszter zenekarának hangversenye.
 - 7.30: Petőfi-dalok.
 - 8.10: Sport és lóversenyeredmények.
 - 8.25: Békeffy-est. Utána időjelzés, időjárásjelentés, Majd Banda Marci és cigányzenekarának hangversenye.
- TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Értékesítésre a legmagasabb napi áron való eladásra, azonnali elszámolás mellett átveszünk az ország bármely részéből, bármely mennyiségben mindennemű

terményeket, zöldség és főzelékféléket, hüvelyes terményeket, gyümölcsöt, mákot, diót, baromfit, tojást, hizó és vágó állatokat

vásárcsarnoki és fiók elárúsító helyeinkre és külföldi exportra. Küldeményekről előzetesen sürgőnyilleg vagy levélbeli értesítést kérünk.

CONCORDIA TERMELŐ, BESZERZŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZET
 Budapest, József-körút 30-32.
 Sürgőnyim: Concordia Szövetkezet Budapest József-körút 30.
 Áruküldeményeknél: Vasútállomás Budapest Központi vásárcsarnok. Telefonszám József 376-45. Érdeklődésnél válaszbélyeg.

ETERNIT anyag eladási és tetőfedési vállalat.

ETERNIT PALA CSÖVEK

Kéménytoldók
Zománclapok.

FIGYELEMBE AJÁNLJUK: hogy a régi cseréptetőzetek széleit és gerinceit az általunk alkalmazott módszer szerint valódi Eternit palával szegélyezzük. Ez olcsó, szép és feltétlen viharálló. Nem kell mézshabarcással ragasztani. Javítgatási költség többé nincs!

ETERNIT

hullámlemez fedések, vízmentesítő falburkolások.

TUDOMÁSUL ADJUK: hogy beázó, rossz hővezetőknél felelősség mellett javítását és átfedését olcsón vállalkozunk.

Érdeklődőknek díjmentesen és készséggel állunk rendelkezésre.

ETERNIT UDVAR

BAJA,
BUDAPESTI-UT
TELEFON 290

Ha épít, építsen
fával égetett téglával,
mert a
salétrommentes.

Hódfarkú és hornyolt cserép
Küttégla
Hatsarkos járdatégák
Mindenféle chamotte téglá.

Cementáruk

Egyszerű cementlapok
Diszes cementlapok
Mozaiklapok
Járdalapok
Kútgyűrűk
Cementcsövek
Cementvályúk
Lábazati kövek
Keresztek
Sírmékek
Sírbedések
Sírkeretek
Esővízmedencék.

Építési anyagok

Ia Portland cement
Fehér cement
Ia Darabos mész
Kavics-homok
Cement festékek
Granitto
Csiszoló anyagok
Biber-Tricosa
Stuccatur nád
Elszigetelő lemez
Kátránypapír
házhöz szállítva, a legjutányosabb árban ajánl

Grünhút és Társa

Városi iroda: Türr István-utca 5. sz.
Telefon 160-111-234.

Erzsébet királyné-ucca 2. számú házban a volt
Corsó mozi helyiség,
továbbá üzletek,
műhelyek, raktárak,
gyárhelyiség olcsón **kiadó.**

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jóbarátaimat, hogy fiam Goldberger Sándor, július 1-én, Prohászka-u 3. szám alatt

**étkezőt,
kávézót és falatozót**
nyitott

Kérem mindazon jóbarátaimat és ismerőseimet, fiamat, illetve bennünket ezen vállalkozásunkban támogatni szíveskedjenek.

Reggeli kávé, 10 órai uzsonna, mindenféle hűsítő italok jutányos áron kaphatók. Ebéd és vacsorakiosztások árkedvezményben részesülnek és kívánatra házhoz szállítjuk.

Szíves támogatásukat kérem
GOLDBERGER MIKSA

Egy jó házból való

fiut

tanulónak felvesz
Grünhút Miksa és Fiai cég.

**Költözködések és
fuvarozást**

helyben és vidékre előnyösen vállal

Komlóssy János
Kölcsey Ferenc-utca 12

Nagy helyiség

raktárnak vagy műhelynek
azonnal **kiadó.**
Várody érsek-ut 13.

Celluloid ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. vevőközönséget, hogy átvettem a „Merz” irógépgyár képviselőjét. A Merz irógépek kiválósága, tökéletessége és olcsósága fogalom az irógép szakmában. Kívánatra a „Merz” irógépet készséggel bemutatom.

A „Vesta” varrógépeknek és „Kaysar” kerékpároknak, melyeket már békeidőben is árusítottam, a képviselőt Baja és környékére szintén átvettem.

A gépek minőségéről számtalan elismeréssel szolgálhatok.

Tisztelettel
Fränkel Ignác
mechanikus, Baja.

Meghívó.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Baján (Kültelek 26. sz. alatt) a bajai állatvásártérnél Bajaszentistvánra vezető út mellett) kocsmahelyiséget nyitottam, ahol a szabadban tágas kert-helyiség és tekepálya áll a közönség rendelkezésére.

A megnyitást f. é. július 20-án délután tartom meg, amelyre tisztelettel meghívom a mélyen tisztelt közönséget.

A zenét a csávolyi fuvós zenekar szolgáltatja, szünet közben pedig tárogató fogja a vendégeket jó magyar nőtákkal szórakoztatni.

Szíves pártfogást kérve vagyok tisztelettel

Simon József
vendégfő.

Saját gyártmányu
**lőszörpaszirsziták,
paszirtelnők**

olcsón kapható

UTRYNÁL.

Erzsébet királyné-ut. 38. Tel. 280.

Jul. 14-től jul. 21-ig.
reggel fél 8 óráig

**Dr. Makray László
Gyarmati Emil**

gyógykezelési patikája tart
éjjeli szolgálatot.

az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu

prima minőségben, olcsón
kapható

Utry Pál Fiai

Telefon 280 Alapítás 1895

Kényelmes ülésű személy-

Autó

helyi és vidéki turákra olcsón bérelhető
Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6
Telefon 342. sz.

His egész életben hű barát!

SINGER
VARRÓGÉP.

Érdemes felkészülést
szorongó havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP ÉS TV. TÁRS.

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső-
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskut.

Erdős István
Érsekesanád.

Kalmár Samuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

